

Universitätsbibliothek Paderborn

**Disputationes|| ROBERTI BELLAR-||MINI E SOCIETATE
IESV,|| DE CONTROVERSIIS CHRISTIANAE|| FIDEI,
ADVERSVS HVIVS TEM-||poris Hæreticos,||**

Tribus Tomis comprehensæ.||

De Baptismo Et Confirmatione - Dvobus Libris Explicata

Bellarmino, Roberto Francesco Romolo <Heiliger>

Ingolstadii, [1599]

VD16 B 1607

V. Idem probatur ex Patribus Græcis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-53934](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-53934)

162 Cap. IV. De Sacram. Confirmat. Lib. I.
fessionem prius facere, ut mundi donum Spiritus sancti rui-
leant accipere

SEXTVM sit MELDENSE Conciliū apud eundem Gratianum
eadem dist 5. can. Ut Episcopi: Vt Episcopi, inquit, nō nisi resuam
per impositionem manuum Spiritum sanctum tradant.

SEPTIMVM sit Conciliū II. HISPALENSE, can. 7. ubi iden-
repetitur quod supra ex Leone I. citauimus.

OCTAVVM sit Conciliū, quod celebrauit S. Bonifacius Epis-
copus & Martyr, quod exstat in vita ipsius in tomo 3. Suri, &
statutum est, ut Episcopi circumirent diceceses confirmando.

His accedant Concilia Generalia Constantinopolitaniū,
can. 7. Florentinum, in instruc. Armenorum, & Tridentini.
7. can. 1. de Confirmatione.

CAPUT QUINTVM.

Idem probatur ex Patribus Græcis.

PRIMVS ex Patribus Græcis sit DIONYSIUS Areopagita. Is de Ecclesiast. hierar. cap. 2. part. 2. sic habet:
Baptizatum induitum alba ueste ad Pontificē du-
cunt; ille diuino, ac deifico prorsus vnguento ro-
rum signat. & par. 3. Perficiens illa unctione facit perfidum. &
cap. 4. par. 3. Sed, & ipsis, qui Sacratissimo regenerationis mys-
terio consecrantur, aduentū Spiritus sancti consummans un-
guenti in unctione elargitur Hic vides cærimoniam, & eius effe-
ctum, ac proinde Sacramenti propriè dictationem.

SECUND o loco prodeat CLEMENS Alexadrinus, qui teste
Eusebio lib. 3. hist. cap. 17. secundum versionem Christofor-
soni, refert historiam iuuenis cuiusdam à S. Ioanne Apostolo
comendati curæ, ac diligentia Episcopi nuper creati, ac inter
alia sic loquitur: Qui (Episcopus) eum Baptismi Sacramento
illuminavit, postea vero sigillo Domini tanquam perfecta, &
tuta eris animi custodia obsignauit. Vbi aperte loquitur de Sa-
cramento Confirmationis, quod est Sigillum Dominicū in fron-
te impressum, & custodiā præbens per gratiam quam conferit.
III. IUSTINVS q. 137. Orthodoxorum, scribit per actis myste-
riis Baptismi, consignari fideles sacro vnguento.
IV. ORIGENES homil. 8. in Leuiticum prope finem: Scergo,
inquit,

inquit, conuersis à peccato purificatio quidem per illa omnia datur, quæ superius diximus: donum autem gratie Spiritus per olei imaginem designatur, ut non solum purgationē consequi possit ut, qui conuertitur à peccato, sed et Spiritu sancto replete; Et homil. 9, ultra medium. Omnes, inquit, quiunque vnguento sacri Chrismatis delibuti sunt, sacerdotes effecti sunt, sicut et Petrus ad omnem Ecclesiam dicit; vos autem genus electum, regale sacerdotium.

V. CYRILLVS Hierosolymitanus ex quinque catechesibus mystagogicis, 1 & 2 scriptis de Baptismo, 3. de Sacramento Confirmationis, 4. & 5. de Eucharistia, quæ sunt tria Sacra menta, quæ eodem die percipiuntur à Neophytis. Vnde apparet Cy rillum non tantum habuisse Confirmationem pro Sacramen to, sed etiam pro Sacramento propriissimè dicto, quandoquidem illud in numero ponit cum Baptismo, & Eucharistia. Præterea Catechesi 3. iam citata, sic loquitur: Quæadmodum panis Eucharistiae post sancti Spiritus inuocationem non amplius est panis communis, sed est corpus Christi; sic et sanctum hoc vnguentum, non amplius est vnguentum nudum, postquam iam consecratum est, sed est Chrisma Christi, quod aduentu Spiritus sancti per ipsum diuinitatē energiam habet, quo frons et ali sensus tui symbolice inunguntur, et corpus quidem isto visibili vnguento perunguntur, anima vero sancto ac viuifico Spiritu sanctificatur. Nota ad hunc locum. PRIMO, conferri hic etiam Chrisma cum Eucharistia; quod est argumentum utrumque esse à quæ propriæ Sacramentum. SECUNDO nota, vnguentum consecratū vim habere sanctificandi, quod est proprium verorum Sacramentorū, quæ sunt instrumenta sanctificationis. TERTIO, non solum vim habere sanctificandi, sed etiam re ipsa verè anima sancto Spiritu sanctificari, cùm frons Chrismate perungitur. QVARTO nota, hunc auctorem caute loquutum, cùm ait, panem Eucharistiae post consecrationem esse corpus Christi; vnguentum autem post consecrationem non dixit esse Spiritu sanctum, ne putaremus à Cyrillo fingisimile transubstantiationē vnguenti, qualis fit in pane: sed dixit, non esse nudū vnguentum, sed Chrisma Christi habens energiā sanctificandi à Spiritu sancto.

Idem Cyrillus ibidem docet, quemadmodum Christus primum Baptismum accepit; secundò descendit in eum columba;

tertiò excepit eum tentatio: ita nobiscum etiam fieri, qui p̄d
mō baptizamur, deinde per Chrisma recipimus Spiritum san-
ctum, & sic tandem ad prælium descendimus cum Diabolo.
Ibidem enim dicit, Christianum propriè denominari à Christo.
Cū enim Christianus dicatur quasi vñctus, non vide-
tur dignus hoc nomine, qui non est vñctus hoc vnguento, quo
Christiani perficiuntur. Denique ibidem etiam rectè dicit, Io-
annem in sua Epist. 1. cap. 2. cūm ait: *Et vos vunctionem, quam
aceperistis ab eo, in vobis maneat, et vñctio docebit vos de-
mnibus.* ad hoc sanctum Chrisma allusisse per quod datur Spi-
ritus sanctus, qui docet nos de omnibus.

VI. GREGORIVS Nazianzenus oratione in sanctum laueriu
*At si tu, inquit, per Baptismū te ipsum obfirmaueris, ac pre-
clarissimo, et firmissimo auxilio tibi in futurum caueris, omni-
um scilicet, et corpus vñctione, et Spiritu consignans, quod
admodum olim Israel nocturno illo, primogenisq; tuente crux
re; quid tibi acciderit? et quod tibi præsidium comparatum
erit? audi Salomonis paræmias, Si federis, aut, intrepidam en-
si dormieris, juuus erit somnus tuis.*

VII. AMPHILLOCHIVS in vita S. Basilij, si tamen is est vero
auctor eius libri: *Baptizauit, inquit, Maximinus Episcopus Umbro-
siuum, et Eubulum, et vestitus albu, arg. vngens eos fundi
Chrismate, tradidit eis viuificam communionem.*

VIII. THEODORETUS in cōment. i. cap. Cantic. Qui iniun-
tūr Baptismo post Sathanæ abnegationem, et confessio nō
fidei, veluti signo, ac nota regia spiritali vnguenti Christi
inuncti, sub ea visibili vnguenti specie inuisibilem sanctissimum
Spiritum gratiam percipiunt.

IV. IOANNES DAMASCENVS lib. 4. de fide, cap. 10. Oleum, in-
quit, in Baptismate assumitur, vñctionē significans, et Chri-
stos nos efficiens, et misericordiam Dei nobis annuncians per
Spiritum sanctum. Vbi apertissimè loquitur de Sacramento
Confirmationis, quod datur post Baptisma. Nam paulo ante
dixit, Apostolis in forma ignis datum Spiritum sanctum; &
mox subiungit, nobis dari per oleum. Certe autem Confirmationis
Apostolorum in die Pentecostes non respondet Baptismo, sed
Confirmationi per Chrisma. Et paulo post idem auctor dicit, si-
c ut columba attulit ramum oliuæ post diluuiū; ita nobis post
Baptismum, cuius figura fuit diluuiū, aduenire Spiritū san-
ctum

Etum per oleū, cuius figura fuit illa columba cum ramo oliue.
Deniq; verba Græca. τὸ ἔλαιον βαπτίσματι ωργαλαμβά.
νετοῦ, rectius verterentur: Oleū Baptismatis succedit, quam O-
leum in Baptismate assumitur, ut Oecolampadius vertit. Nā
in Græco nō est, in Baptismate; & verbum ωργαλαμβάνω.
propriè dicitur de eo, quod assumitur, ut alteri succedat.

CAPUT SEXTVM.

Idem probatur ex Latinis.

ERTULLIANVS in lib. de resurrectione carnis, vide-
tur totum ritum breuissimè comprehendere, id est,
unctionē, signum crucis, & impositionem manus:
Caro, inquit, vnguit, ut anima consecretur; caro
signatur, ut anima munitatur; caro manus impositione adum-
bratur, ut anima Spiritu illuminetur. Et ibidē coniungit hoc
Sacramentū cum Baptismo, & Eucharistia, nam antea dixerat:
Caro abluitur, ut anima emaculetur. Et post illa omnia subiū-
git: Caro corpore Christi vescitur, ut anima de Deo sagine-
tur. Idē in lib. I. contra Marcionem non procul à fine, iterum
coniungit olei unctionē cum aqua Baptismi, & pane Euchari-
stiae: & similiter in li. de præscript hæreticorum. Deniq; in lib.
de Baptismo, sic ait: Exinde egressi de lauacro, perūgimur be-
nedicta unctione. Et paulò pōst: In nobis carnaliter currit un-
ctione, sed spiritualiter perficit. Et paulò pōst: Dehinc manus impo-
nitur per benedictionē aduocans, & invitans Spiritū sanctū.
II. S. CYPRIANVS lib. I. epist. vlt. Vngi quoq; necesse est eum
qui baptizatus sit, ut accepto Chrismate esse unctionis Dei, &
habere in se Christi gratiam posse. Et lib. 2. epist. I. Tunc de-
mum plene sanctificari, & esse Filii Dei possunt, si Sacramento
virogna sciantur. Vides, Sacramentū vocari Confirmationem
& cum Baptismo conferri. Item in epistola ad Iubaianū: Nunc
quoque apud nos geritur, ut qui in Ecclesia baptizantur, per
Præpositos Ecclesie offerantur, & per nostram orationem, &
manus impositionē Spiritum saudum consequantur, & signa-
culo Dominico consummentur. Si quis obiiciat, Cyprianum in
his omnibus locis age se causam Anabaptismi: Respondendū
est, id quidem esse verum, sed non ob id esse falsa, quæ de ritu
& effectu sacri Chrismatis ab eo dicuntur. Nam Ecclesia Ca-
tholica